

Hvorfor er utredning og diagnose viktig for personer med demens?

Diagnose er et verktøy

Demens er ikke en enkeltsykdom. Det er et syndrom, som er et resultat av ulike sykdommer eller skader i hjernen. Det er lett å tenke at det ikke er viktig å utrede og diagnostisere demens, siden det ikke finnes noen kur mot demens. Men en diagnose kan likevel være svært viktig for personer med demens og deres pårørende.

Utredning vil kunne utelukke andre sykdommer

Det finnes andre sykdommer som kan gi symptomer som ligner på demens, men som kan behandles.

En demensdiagnose åpner døren for hjelp og støtte

Uten diagnose kan ikke kommunen gi hjelp og støtte som er tilrettelagt for personer med demens. Fra 1.1.2020 har alle kommuner plikt til å ha dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens, og en diagnose vil være et inngangskriterium til dette tilbudet. De aller fleste kommuner har i dag også hukommelsesteam, som kan følge personer med demens over tid og sørge for rette tiltak til rett tid.

Behandling kan lindre symptomer

Selv om det ikke finnes noen kur mot demens, så finnes det symptomlindrende behandling som for flere kan være til hjelp.

Diagnosen gir pasienten mulighet til å planlegge for fremtiden

Demens kan utvikle seg i forskjellig tempo. Mange personer med demens kan ha flere gode år foran seg med litt hjelp og støtte. En diagnose kan gjøre det lettere å planlegge for fremtiden, både når det gjelder økonomi, bolig, velferdsteknologi og hjelpemidler, eller hjelp fra omgivelsene. Det kan også være aktuelt å skrive en fremtidsfullmakt eller et testamente.

Det er ikke bare pasienten som har behov.

Familie og omgivelser har behov for kunnskap og støtte. En diagnose kan være nøkkelen til å få nødvendig opplæring og hjelp. Mange kommuner har i dag pårørendeskoler og samtalegrupper for pårørende til personer med demens. Dessuten skal kommunen tilby pårørendestøtte til personer med særlig tyngende omsorgsarbeid, ifølge helse- og omsorgstjenesteloven. Dette skjer i form av opplæring, veiledning, avlastningstiltak og omsorgsstønad.

Hva er tidlige symptomer på demens?

Hvilke symptomer som melder seg først varierer. Vanlige symptomer er:

- betydelig glemsomhet, særlig for nye hendelser
- problemer med å utføre oppgaver man tidligere har mestret
- språkproblemer
- desorientering for tid og sted
- svekket dømmekraft
- vansker med abstrakt tenkning
- forandring av atferd og sosial tilbaketrekking
- flatere stemningsleie, initiativløshet

Hvem utfører demensutredning?

I de fleste tilfeller står pasientens fastlege for utredningen, gjerne i samarbeid med kommunens hukommelsesteam. Der det er behov for det, henviser legen videre til spesialisthelsetjenesten.

Vil du vite mer om demensutredning?

www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/demens

www.aldringoghelse.no/demens